

15.10.08

Boolova algebra

x, y, z
 $\hookrightarrow \{0, 1\}$

- Disjunkcija (logično ALI, OR, +)
to je boolovo seštevanje
- Konjunkcija (logično IN, AND, \cdot)
boolovo množenje
- Negacija (logično NE, NOT, \bar{x})

Postulati:

$P1: x + 0 = x$	$P1': x \cdot 1 = x$
$P2: x + y = y + x$	$P2': x \cdot y = y \cdot x$
$P3: x + (y \cdot z) = (x + y) \cdot (x + z)$	$P3': x \cdot (y + z) = xy + xz$
$P4: x + \bar{x} = 1$	$P4': x \cdot \bar{x} = 0$

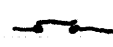

Teoremi Boolove algebre

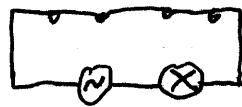
- $x + 1 = 1$ dokazano na predavanjih
- $x + x = x$
- $x \cdot x = x$
- $x + xy = x$

Dokažimo $x \cdot x = x$ z uporabo aksiomov

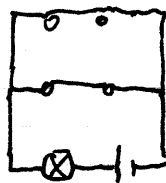
$$x \cdot x = \underset{P1}{x \cdot x} + 0 = \underset{P4'}{x \cdot x} + \underset{P3'}{x \cdot \overline{(x + \bar{x})}} = x \cdot \overline{1} = x \cdot 0 = 0$$

$x = \{0, 1\}$
 $x = 1: 1 \cdot 1 = 1$

"1" =
"0" =

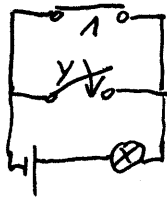
zaporedna vezava
za AND

Vzporedno za OR

Dalje: $x + xy = x$

$$x + xy = \underset{P1}{x \cdot 1} + xy = x(\overbrace{1+y}^1) = x \quad \checkmark$$

Demorganova teorema

$$\overline{x+y} = \bar{x} \cdot \bar{y}$$

$$\overline{x \cdot y} = \bar{x} + \bar{y}$$

Dokažimo

$$\bullet (x+y) + \bar{x}\bar{y} = 1 \quad \text{in} \quad (x+y) \cdot \bar{x}\bar{y} = 0$$

$$\bullet (x+y) + \bar{x}\bar{y} = 1 \quad \text{Uporabimo zdej P3: } x+(y \cdot z) = (x+y)(x \cdot z)$$

$$[(x+y) + \bar{x}] \cdot [(x+y) + \bar{y}] = 1 \quad \checkmark \checkmark$$

$$\underbrace{x + \bar{x}}_1 + y$$

$$1 + y = 1$$

$$\bullet (x+y) \cdot \bar{x}\bar{y} = 0 \quad \checkmark \checkmark \quad \text{isto P3}$$

$$\downarrow$$
$$x\bar{x}\bar{y} + \bar{x}y\bar{y} = 0$$

$$0 \cdot \bar{y} = 0$$

$$A+B=1$$

$$A \cdot B=0$$

$$\left. \begin{array}{l} A=B \\ B=A \end{array} \right\}$$

$$A = x+y$$

$$B = \bar{x}\bar{y}$$

$$\downarrow$$
$$\overline{(x+y)} = \bar{x}\bar{y} \quad \checkmark \checkmark$$

Drug je v knjigi.

22.10.08

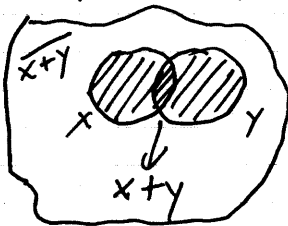
Dokažimo še enkrat! To pot s pravilnostno tabelo.

$$\overline{x+y} = \bar{x} \cdot \bar{y}$$

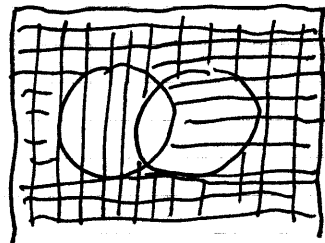
x	y	x+y	$\overline{x+y}$	\bar{x}	\bar{y}	$\bar{x} \cdot \bar{y}$
0	0	0	1	1	1	1
0	1	1	0	1	0	0
1	0	1	0	0	1	0
1	1	1	0	0	0	0

sedaj pa še z Vennovimi diagrami

$$\overline{x+y} = \bar{x} \cdot \bar{y}$$

• → preseči
+ → unija

≡ \bar{x}

≡ \bar{y}

≡ $\bar{x} \cdot \bar{y}$

- Motor se zavrti, ko sta sklenjena kontakta A in B ali ko je B sklenjen, C pa ne, ali ko A in C dva nista sklenjena. Zapišite boolovo funkcijo in funkcijo poenostavite in narišite vezje.

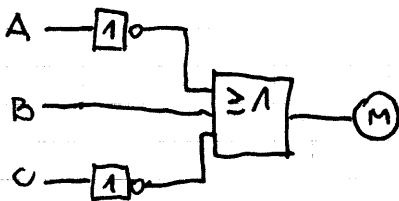
$$F(A, B, C) = A \cdot B + B \cdot \bar{C} + \bar{A} \cdot C$$

$$= A \cdot B + \underbrace{B \cdot \bar{C}}_{\bar{C}} + \bar{A} + \underbrace{\bar{C}}_{\bar{C}} \leftarrow \text{de Morgan}$$

$$= A \cdot B + \bar{C} (B + 1) + \bar{A} = AB + \bar{A} + \bar{C}$$

$$= \underbrace{(\bar{A} + A)}_{1} \cdot (\bar{A} + B) + \bar{C}$$

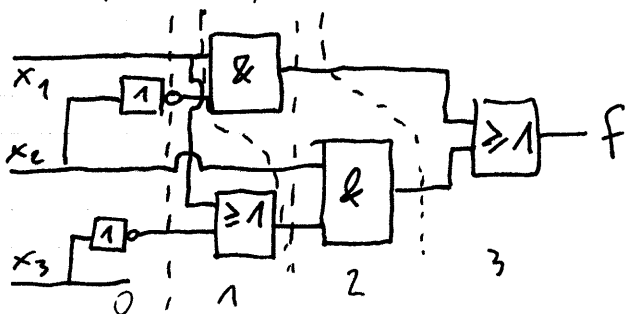
$$= \bar{A} + B + \bar{C}$$

Alina

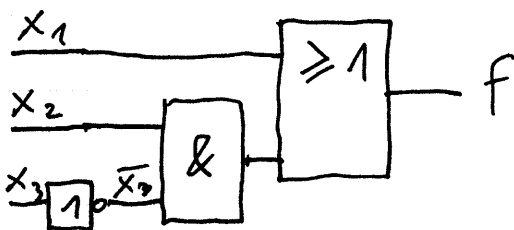
- Za podano funkcijo narišite vezje, potem za minimalno obliko vezje ~~vezje~~.

$$f(x_1, x_2, x_3) = x_1 \bar{x}_2 + x_2 \cdot (x_1 + \bar{x}_3)$$

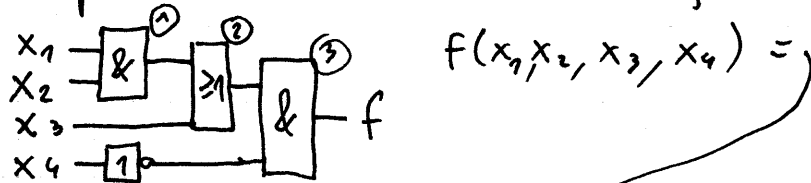

Minimaliziramo

$$f(x_1, x_2, x_3) = x_1 \bar{x}_2 + x_2 \cdot x_1 + x_2 \bar{x}_3 = x_1 (\bar{x}_2 + x_2) + x_2 \bar{x}_3 = x_1 + x_2 \bar{x}_3$$

- Zapišite izraz za funkcijo na izhodu vezja

$$f(x_1, x_2, x_3, x_4) =$$

- ① $x_1 \cdot x_2$
- ② $(x_1 \cdot x_2) + x_3$
- ③ $[(x_1 \cdot x_2) + x_3] \cdot \bar{x}_4$

- Poiščite analitični zapis funkcije, podane s tabelo in narišite vezje.

x_1	x_2	x_3	f
0	0	0	1
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	0

negirano pomeni da vrednost=0

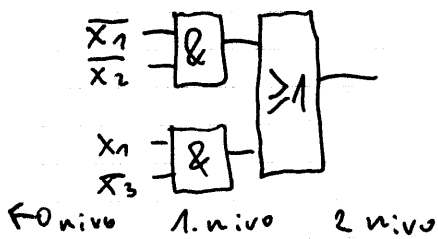
$$f(x_1, x_2, x_3) = \bar{x}_1 \cdot \bar{x}_2 \cdot \bar{x}_3 + \bar{x}_1 \bar{x}_2 x_3 + x_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 + x_1 x_2 \bar{x}_3$$

m0 (000) m1 (001) m4 (100) m6 (100)

$$= \bar{x}_1 \bar{x}_2 (\bar{x}_3 + x_3) + x_1 (\bar{x}_2 \bar{x}_3 + x_2 \bar{x}_3) = \bar{x}_1 \bar{x}_2 + x_1 \bar{x}_3$$

Kadar vsak člen vsebuje vse vhodne spremenljivke je funkcija zapisana v popolni obliki. Pokrajšana funkcija je minimalna oblika. Če so zapisane vsote produktov, je to DISJUNKTIVNA oblika.

Vsak člen z vsemi vhodnimi spremenljivkami je minterm (m), kjer so v tabeli pri izhodu 1, če to minterm.

Funkcija v dveh nivojih je normalna oblika funkcije.

PDNO - popolna disj. norm. oblika
MDNO - minimalna

Dalje: primer - $(x_1 + x_2 + x_3)(x_1 + x_2 + x_3) \dots$ to je pa PKNO - popolna konjunktivna normalna oblika. Tak člen je makssterm (M).

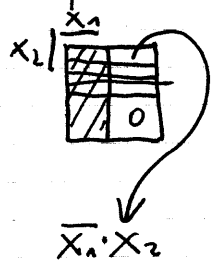
Grafični način - Veltch

1. spremenljivka

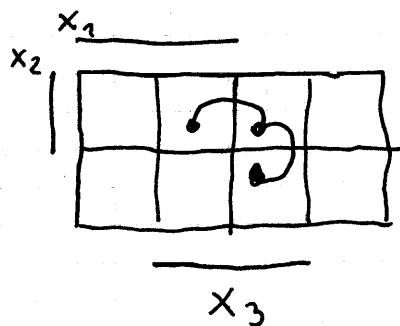
torej dve polji - ena za nič in ena za ena.

2. spremenljivki

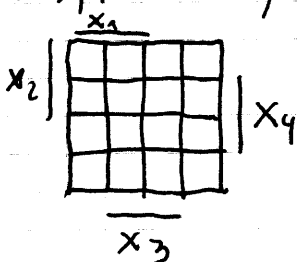

x_1	x_2
0	0
0	1
1	0
1	1

3. spremenljivke

4. spremenljivke

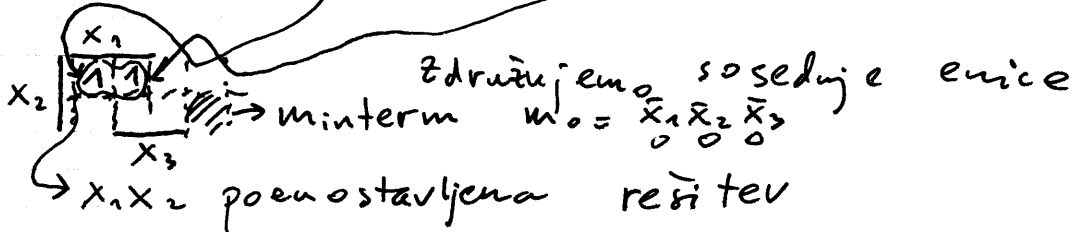
Pri prehodu med polji se spremeni samo ena spremenljivka.

29.10.08

$$f(x_1, x_2, x_3) = x_1 x_2 \bar{x}_3 + x_1 x_2 x_3$$

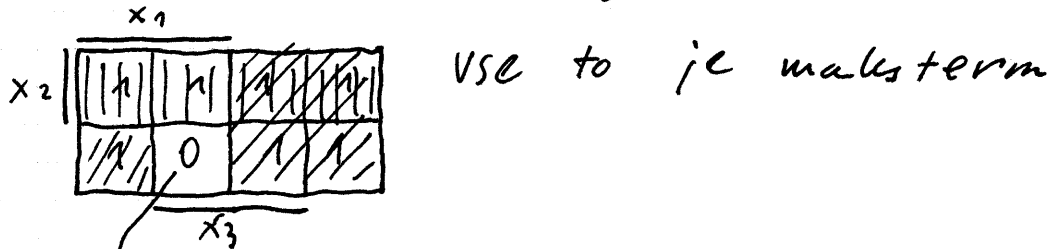
$$= x_1 x_2 (\bar{x}_3 + x_3) = x_1 x_2$$

Poenostavimo z V.E.

Napišimo še maksterm

$$f(x_1, x_2, x_3) = (\bar{x}_1 + x_2 + \bar{x}_3) = M_2$$

$$x_1 \bar{x}_2 x_3 = m_5 \rightarrow \bar{m}_5 = \overline{x_1 \bar{x}_2 x_3} = \bar{x}_1 + x_2 + \bar{x}_3 = M_2$$

Zapišite f_0 v popolni in minimalni disjunktivni in konjunktivni obliki.

$$f(x_1, x_2, x_3) = M_1 \cdot M_3 \cdot M_7 = \prod 1, 3, 7$$

$$= (\bar{x}_1 + \bar{x}_2 + x_3) \cdot (\bar{x}_1 + x_2 + x_3) \cdot (x_1 + x_2 + x_3)$$

to je popolna konjunktivna oblika

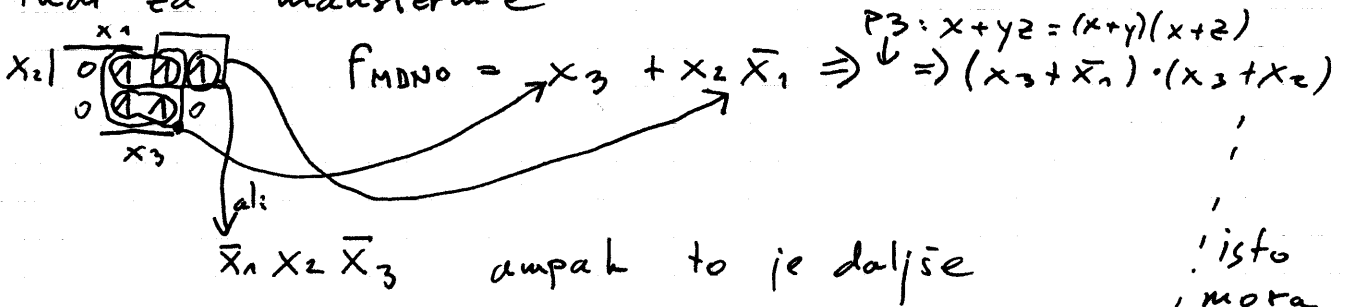
V disjunktivni:

konj	M_i	0	1	2	3	4	5	6	7
disj	m_i	7	1	5	3	3	2	1	7

$$f_{PDNO} = m_1 + m_2 + m_3 + m_5 + m_7 = \sum 1, 2, 3, 5, 7$$

$$= (\bar{x}_1 \bar{x}_2 x_3) + (\bar{x}_1 x_2 \bar{x}_3) + (\bar{x}_1 x_2 x_3) + (x_1 \bar{x}_2 x_3) + (x_1 x_2 x_3)$$

Poiščimo še minimalne. To naredimo z Veitchem. Vpišemo miniterme. Potrebno znati tudi za maxterme

isto mora biti!

minimizirajmo ničle

TO JE SKORAJ VEDNO NA IZPITU. PAZI NA NEGACIJO!

$$f = x_1 \bar{x}_3 + \bar{x}_2 \bar{x}_3$$

$$f_{MKNO} = \bar{f} = \overline{(x_1 \bar{x}_3 + \bar{x}_2 \bar{x}_3)} = \overline{x_1 \bar{x}_3} \cdot \overline{\bar{x}_2 \bar{x}_3} = (\bar{x}_1 + x_3) \cdot (x_2 + x_3)$$

Dalje:

• $f(x_1, x_2, x_3) = x_1 x_2 + x_1 x_3$ zapišite v popolni obliki:

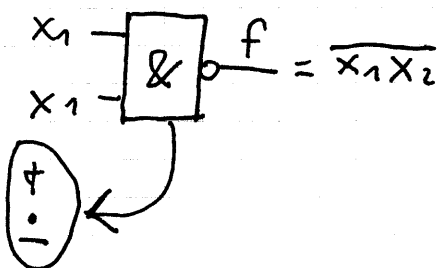
$f_{PDNO}(x_1, x_2, x_3) = x_1 x_2 (x_3 + \bar{x}_3) + x_1 x_3 (x_2 + \bar{x}_2)$

• $f = (x_1 + x_2)(x_1 + x_3)$

$f_{PKNO} \Rightarrow (x_1 + x_2 + x_3 \bar{x}_3)(x_1 + x_3 + x_2 \bar{x}_2)$

Funkcijo iz prejšnje naloge realizirajte z logičnimi vrati / wand ali nor

• realizacija z NAND

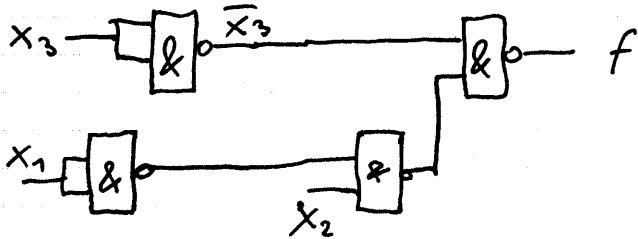
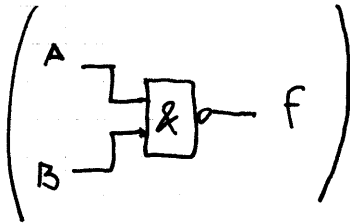
Prednost: vse lahko realiziram le s temi vrati
POPOLN SISTEM

Alta

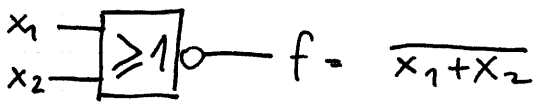
Funkcijo v MDNO 2x negiramo. Dober je tudi PDNO (samo, da je disjunktivna).

$$f_{MDNO} = x + \bar{x}_1 x_2$$

$$\bar{f}_{MDNO} = \overline{x + \bar{x}_1 x_2} = \underbrace{\overline{x}}_A \cdot \underbrace{\overline{\bar{x}_1 x_2}}_B = \bar{A} \cdot B$$

Se z vrati NOR

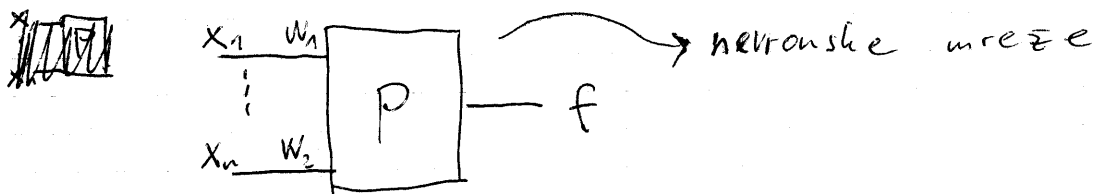
f_{MKNO} 2x negiramo. Res. Dokaz:

$$f_{MKNO} = (\bar{x}_1 + x_3)(x_2 + x_3)$$

$$\bar{f}_{MKNO} = \overline{(\bar{x}_1 + x_3)(x_2 + x_3)} = \overline{(\bar{x}_1 + x_3)} + \overline{(x_2 + x_3)}$$

Pragovne funkcije

uteži W → $\sum w_i \cdot x_i \geq P \rightarrow f(x_1, \dots, x_n) = 1$
 prag P

• Realizirajte f_{10} s pragovnim elementom

$$F(x_1, x_2, x_3) = \bar{x}_2 x_3 + x_1 x_3$$

- ali je f_{10} pragovna? ali je enotipna?
 pogledamo, v MDNO ~~premenljivki~~ x_i in \bar{x}_i ne nastopata hkrati, to je potrebno pogoj za pragovnost!

- zadostni pogoj: poiskamo uteži in prag.

$P_E = \sum w_i x_i$

x_1	x_2	x_3	F	P_E
0	0	0	0	0
0	0	1	1	2
0	1	0	0	-1
0	1	1	0	1
1	0	0	0	1
1	0	1	1	3
1	1	0	0	0
1	1	1	1	2

$0 \cdot w_1 + 0 \cdot w_2 + 1 \cdot w_3 > 0 \cdot w_1 + 0 \cdot w_2 + 1 \cdot w_3$
 $w_3 > 0$
 kje je f_{10}
 $P \rightarrow \min P_E$ ko je $F(x) = 1$
 torej $P = 2$

② $w_3 > w_2 + w_3 \rightarrow w_2 < 0$

③ $w_1 > 0$

če ne najdemo relacije, sta oba enaka.

④ $w_3 > w_1$

Poločimo uteži: vzamemo najmanjša cela števila (razen 0)
 $w_2 = -1$ $w_1 = 1$ $w_3 = 2$

Da ugotovimo pragovno st:

$P > P_k$, ko $F(x) = 0$. Takrat je pragovna.

x_1	1	P=2	f
x_2	-1		
x_3	2		

Drug tip naloge je določiti obratno.

Simetrične funkcije

$$F(x_1, x_2, x_3) = \Sigma 1, 2, 4, 5, 7$$

$x_i \sim x_j$ simetrične (lahko simetrična)
 $x_i \sim \bar{x}_j$ lahko jih obrnemo.

Tako se jih minimizira.

če je simetrična na vse $x_{i,j} \rightarrow$ globalno simetrična. Najprej zapišimo mintermine.

x_1	x_2	x_3	št. enic v vrsticah
0	0	1	1
0	1	0	1
1	0	0	1
1	0	1	2
1	1	1	3

ni simetrična na ta izbor.

$$\Sigma 0 = 2 \quad 3 \quad 2$$

$$\Sigma 1 = 3 \quad 2 \quad 3$$

Potrebni pogoji za simetričnost - št. ničel in št. enic v stolpcih enako (do recipročnosti).

Št. kombinacij Σ

- 0 enicami; 1 komb (0, 0, 0)
- 1 " : 3 komb (0, 0, 1), (0, 1, 0), (1, 0, 0)
- 2 " : 3 komb (0, 1, 1), (1, 0, 1), (1, 1, 0)
- 3 " : 1 komb (1, 1, 1)

$$x_1 \sim x_2$$

$$x_1 \sim \bar{x}_2 \quad \checkmark \checkmark$$

ker negiran

$f(0, 1, x_3)$	$f(1, 0, x_3)$
0	0
	1

$f(0, 0, x_3)$	$f(1, 1, x_3)$
1	1
	$\checkmark \checkmark$

$$(X_1 \sim X_3): \frac{F(0, X_2, 1)}{0} \mid \frac{F(1, X_2, 0)}{0} \quad \checkmark \checkmark$$

sledi: $\tilde{X}_2 \sim X_3$.

Funkcija

$$S_{0,2,3}(X_1, \bar{X}_2, X_3) = S_{0,1,3}(\bar{X}_1, X_2, \bar{X}_3)$$

IZPIT!
simetrična?
realiziraj z NON
brati!

X_1	\bar{X}_2	X_3	št. enic	\bar{X}_1	X_2	\bar{X}_3
0	1	1	2			
0	0	0	0			
1	1	0	2			
1	1	1	3			
1	0	1	2			
$\Sigma 0:$ 2	2	2				
$\Sigma 1:$ 3	3	3				

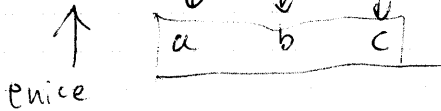
Dobrot

X_3	X_2	X_1	
1	0	1	✓
0	1	0	✓
0	0	0	✓
1	0	1	✓
1	1	1	✓

ali obstajajo tudi
pr votni — preverimo

Kako dobimo originalni zapis (tipška naloga)

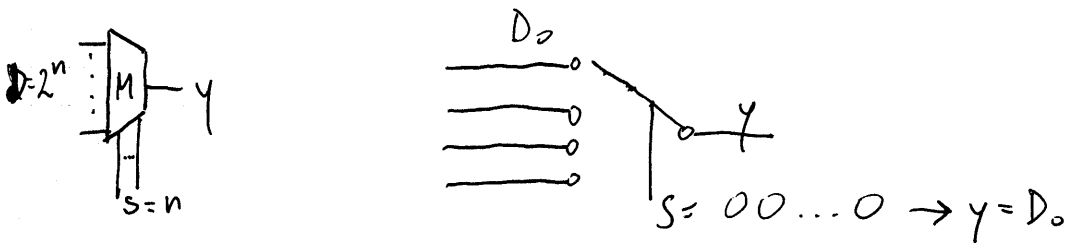
$$S_{0,2,3}(X_1, \bar{X}_2, X_3) = \underbrace{\bar{A}\bar{B}\bar{C}}_{000} + \underbrace{A\bar{B}\bar{C} + A\bar{B}C + A\bar{B}C + ABC}_{2}$$

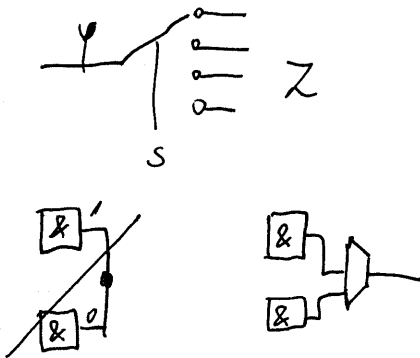
$$f = \underbrace{\bar{X}_1 X_2 \bar{X}_3}_{m_2} + \underbrace{X_1 \bar{X}_2 + \bar{X}_3}_{m_4} + \underbrace{X_1 X_2 X_3}_{m_7} + \underbrace{\bar{X}_1 \bar{X}_2 X_3}_{m_1} + \underbrace{X_1 \bar{X}_2 X_3}_{m_5}$$

12. 11. 08

MULTIPLIKSOR SI

DEMUX

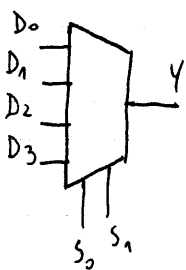

Splošna enačba multiplexorja

$$y = m_0 D_0 + m_1 D_1 + \dots + m_{n-1} D_{n-1}$$

$$\hookrightarrow \bar{s}_0 \bar{s}_1 \bar{s}_2 \dots \bar{s}_{n-1}$$

4-1 MUX

	s_0	s_1	y
m_0	0	0	D_0
\vdots	0	1	D_1
\vdots	1	0	D_2
m_3	1	1	D_3

$$y = m_0 D_0 + m_1 D_1 + m_2 D_2 + m_3 D_3$$

$$= \bar{s}_0 \bar{s}_1 D_0 + \bar{s}_0 s_1 D_1 + s_0 \bar{s}_1 D_2 + s_0 s_1 D_3$$

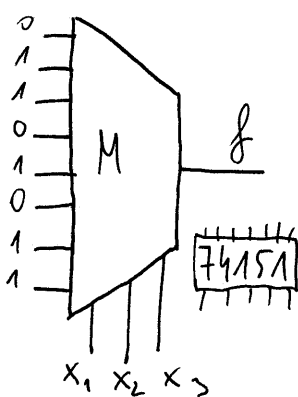
$$= 0 \cdot 1 \cdot D_0 + 0 \cdot 0 \cdot D_1 + 1 \cdot 1 \cdot D_2 + 1 \cdot 0 \cdot D_3$$

$$\approx y = D_2$$

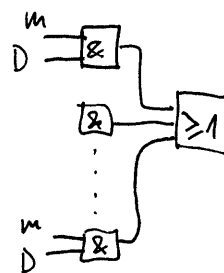
Preklonno fip realizirajte z multiplexorji:
 a) 8 mimi vhodoma
 b) 5 tirimi!
 c) dvema podatkovnima

$$f(x_1, x_2, x_3) = \Sigma 1, 2, 4, 6, 7$$

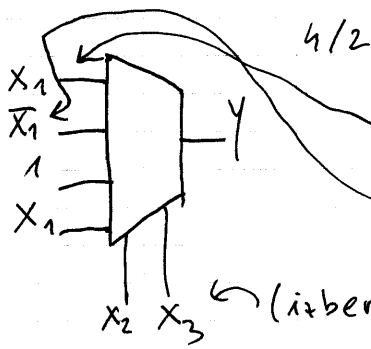
a) 8 vhodni MUX \Rightarrow 813

x_1	x_2	x_3	f
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	1

trivialna izvedba!

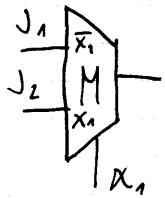

$$y = \bar{X}_1 \bar{X}_2 X_3 + \bar{X}_1 X_2 \bar{X}_3 + X_1 \bar{X}_2 \bar{X}_3 + X_1 X_2 \bar{X}_3 + X_1 X_2 X_3$$

$$y = \boxed{\bar{X}_2 \bar{X}_3 (X_1)} + \bar{X}_2 X_3 (\bar{X}_1) + X_2 \bar{X}_3 (\bar{X}_1 + X_1) + X_2 X_3 (X_1)$$

X_2, X_3 (izberemo dva)

c) dvovhodni

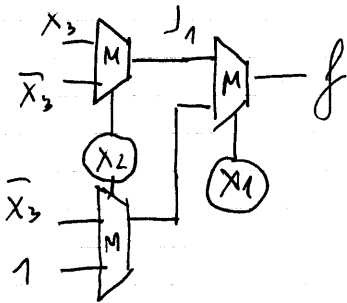

$$y = X_1 (\underbrace{\bar{X}_2 \bar{X}_3 + \bar{X}_3 X_2 + X_2 X_3}_{J_2}) + \bar{X}_1 (\underbrace{\bar{X}_2 X_3 + X_2 \bar{X}_3}_{J_1})$$

$$\begin{array}{r|l} X_2 & \\ \hline X_3 & 0 \quad 1 \\ & 1 \quad 0 \end{array}$$

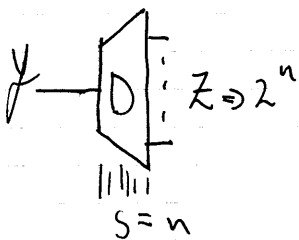
$$J_1 = \bar{X}_2 X_3 + X_2 \bar{X}_3 = X_2 (\bar{X}_3) + \bar{X}_2 (X_3)$$

$$J_2 = \bar{X}_2 (\bar{X}_3) + \bar{X}_2 (\bar{X}_3 + X_3)$$

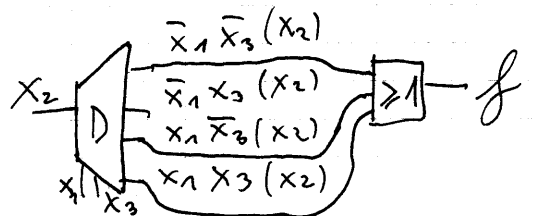
Demux: realizirajte funkcijo z 4 izhodi in OR vrati

$$F(x_1, x_2, x_3) = \sum 2, 6, 7$$

$$\begin{aligned} Z_0 &= m_0 y = \bar{x}_1 \bar{x}_2 y \\ Z_1 &= m_1 y = \bar{x}_1 x_2 y \\ &\vdots \\ Z_{n-1} &= m_{n-1} y = x_1 x_2 y \end{aligned}$$

$$f = \bar{x}_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 + x_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 + x_1 x_2 \bar{x}_3$$

19. 11. 08

Zgradite vezje pri katerem bo izhod 1 le tedaj, ko bo vsota dveh dvo-bitnih števil večja od 3.

a) z logičnimi vrati b) multiplexsor s tremi izbirnimi vhodi

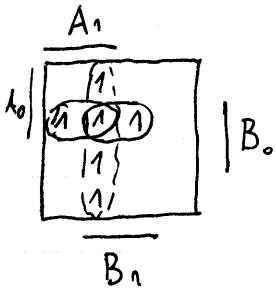
$$A + B > 3 \rightarrow f = 1$$

$A_1 A_0 \quad B_1 B_0$
 $0 0 = 0$
 $0 1 = 1$
 $1 0 = 2$
 $1 1 = 3$

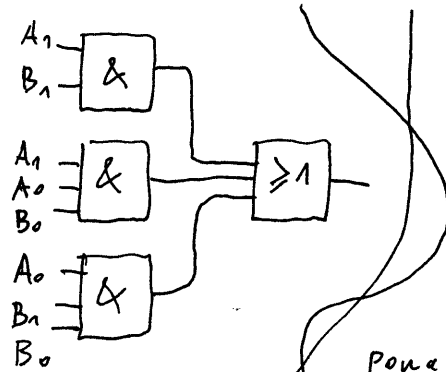
A_1	A_0	B_1	B_0	f
0	0	0	0	0
0	0	0	1	0
0	0	1	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	0	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	0
0	1	1	1	1
1	0	0	0	0
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	0	1	1	1
1	1	0	0	0
1	1	0	1	1
1	1	1	0	1
1	1	1	1	1

vse te naloge na tak način

a)

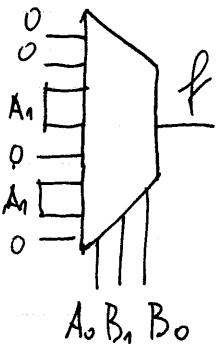
$$f = A_1 B_1 + A_1 A_0 B_0 + A_0 B_1 B_0$$

ponovadi za izbirne vjamemo tiste, ki se največkrat ponovijo

b) mut

3 izb. vhodi

$$A_1 A_0 B_0 (B_1 + \bar{B}_1)$$

Zgradite vezje za pretvorbo BCD kode v IN-3 kodo
 Vezja ni potrebno risati

0-9 → binarno

	A	B	C	D	W	X	Y	Z
0	0	0	0	0	0	0	1	1
1	0	0	0	1	0	1	0	0
2	0	0	1	0	0	1	0	1
3	0	0	1	1	0	1	1	0
4	0	1	0	0	0	1	1	1
5	0	1	0	1	1	0	0	0
6	0	1	1	0	1	0	0	1
7	0	1	1	1	1	0	1	0
8	1	0	0	0	1	0	1	1
9	1	0	0	1	1	1	0	0

$11_{BCD} = 0001 \overline{0000} 1$

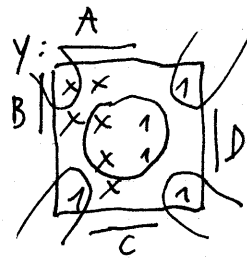
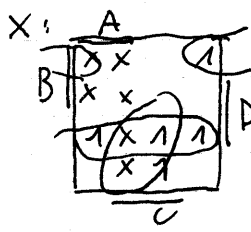
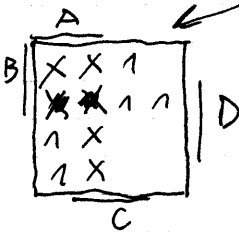
Za vsak izhod poiščimo minimalno Ejs.

W	X	Y	Z
1	0	1	0
1	0	1	1
⋮	⋮	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮	⋮
X	X	X	X

W: BCD

1	0	1	0
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	0	1
1	1	1	0
1	1	1	1

W:

Z: D.N.

Za x enam je vseeno

$W = A + BD + BC$

$X = \bar{B}D + \bar{B}C + B\bar{C}\bar{D}$

$Y = CD + \bar{C}\bar{D}$

$Z = \bar{D}$

Na n.p. sestevalniki in odštevalniki

26.11.08

Sekvenčna vezje - sinhronska

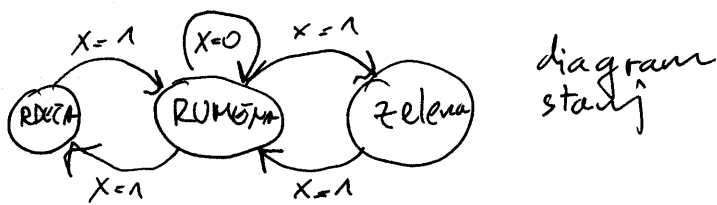
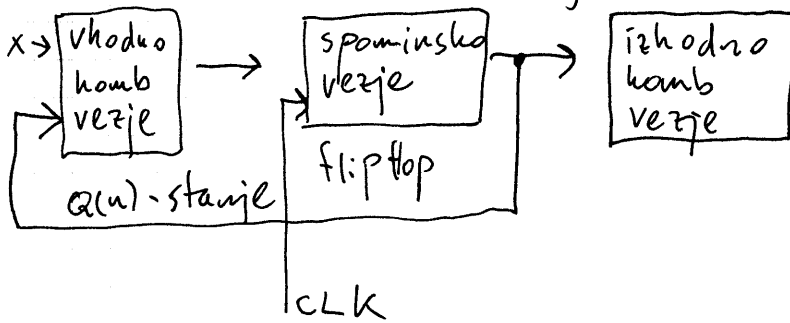
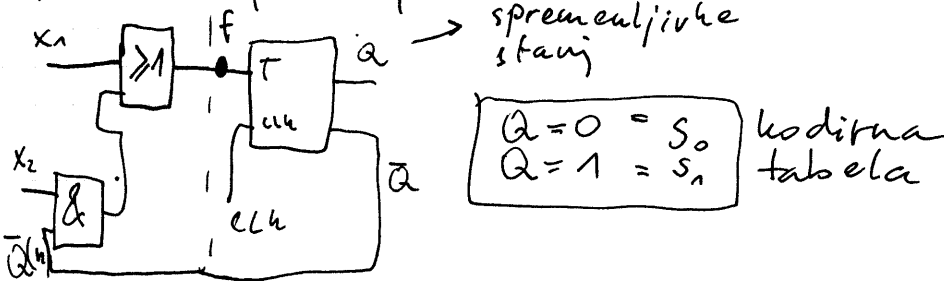

diagram stanj

Analizirajte podano sekvenčno vezje

spremenljive stanj

$Q=0 = s_0$
 $Q=1 = s_1$ kodirna tabela

kombinacijski del spominjski del

$$f = T = x_1 + x_2 \overline{Q(n)}$$

↑
sedanje stanje

To je vedujalčna enačba.

T	Q(n)	Q(n+1)
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

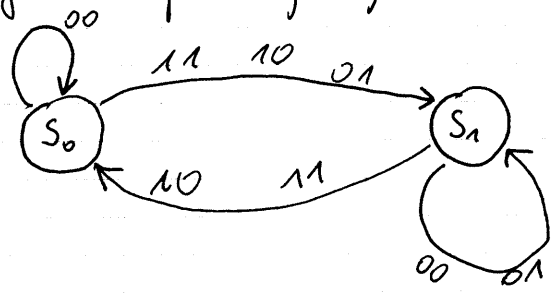
Vzbujalna tabela

x_1	x_2	$Q(n)$	$Q(n+1)$	T (naslednje stanje)
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	1
0	1	1	1	0
1	0	0	1	1
1	0	1	0	1
1	1	0	1	1
1	1	1	0	1

tabela prehajanja stanj

sedanje stanje	naslednje stanje			
	00	01	10	11
S_0	S_0	S_1	S_1	S_1
S_1	S_1	S_1	S_0	S_0

diagram prehajanja stanj

Števci hi: šteje navzgor po modulu 3. Uporabite D spominške celice in logična vrata

3 stanja

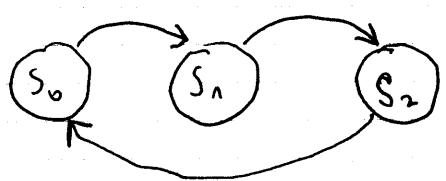

Tabela prehajanja stanj

sedanje stanje	naslednje stanje
00 = S_0	S_1
S_1	S_2
S_2	S_0

2 flipflopa

Kodirna tabela:

Q_1	Q_2	stanje
0	0	S_0
0	1	S_1
1	0	S_2
1	1	

Alta

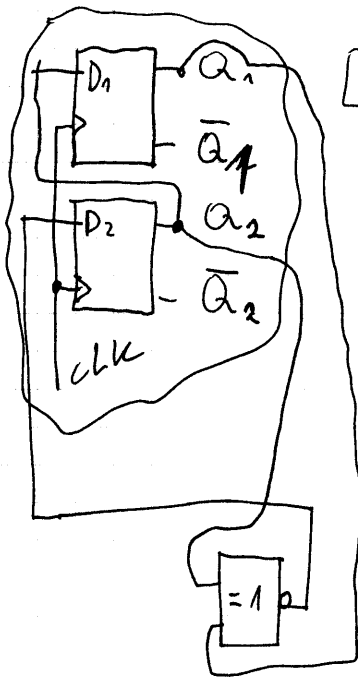
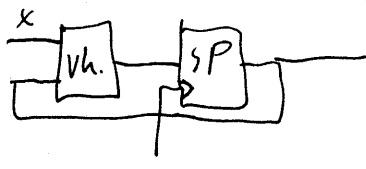
Vzbujalna tabela

$Q_1(n)$	$Q_2(n)$	$Q_1(n+1)$	$Q_2(n+1)$	D_1	D_2
0	0	0	1	0	1
0	1	1	0	1	0
1	0	0	0	0	0
1	1	x	x	x	x

$Q(n+1) = D$

vhodi v kombinacijsko vezje

izhod komb. vezja

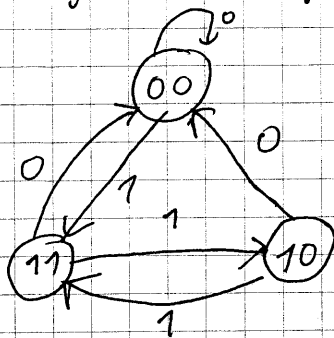
$$D_1 = \bar{Q}_1 Q_2(n) + Q_1 Q_2(n)$$

$$D_1 = Q_2(n)$$

$$D_2 = \bar{Q}_1(n) \bar{Q}_2(n) + Q_1(n) Q_2(n)$$

$$D_2 = Q_1 \oplus Q_2(n) \text{ XNOR}$$

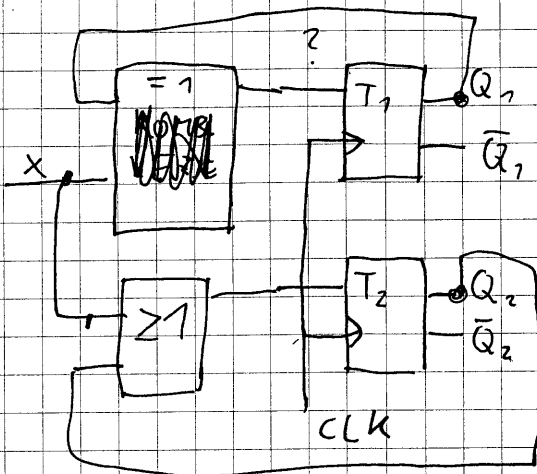
Zgradite vezje iz podanega diagrama stanj s T celicami

$$\begin{aligned}
 s_1 &= 00 \\
 s_2 &= 10 \\
 s_3 &= 11
 \end{aligned}$$

tabela preh. stanj

sed. sta.	nasle. stanje	
	x=0	x=1
00	00	11
10	00	11
11	00	10

vzb. tabela

x	$Q_1(l)$	$Q_2(l)$	$Q_1(l+1)$	$Q_2(l+1)$	T_1	T_2
0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	X	X	X	X
0	1	0	0	0	1	0
0	1	1	0	0	1	1
1	0	0	1	1	1	1
1	0	1	X	X	X	X
1	1	0	1	1	0	1
1	1	1	1	0	0	1

$T_1: x$

$Q_1(l)$	$Q_2(l)$	T_1
0	0	0
0	1	X
1	0	1
1	1	1

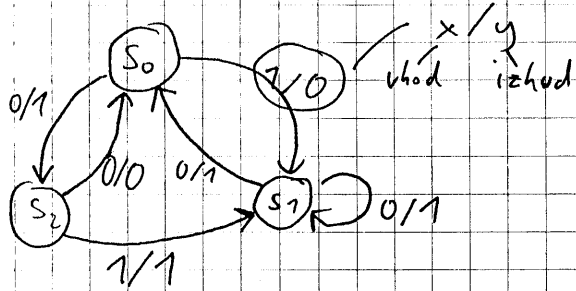
$T_2: x$

$Q_1(l)$	$Q_2(l)$	T_2
0	0	0
0	1	X
1	0	1
1	1	1

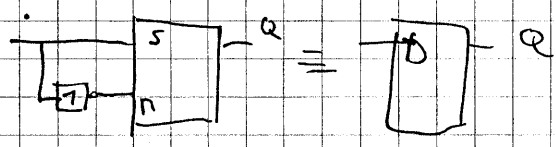
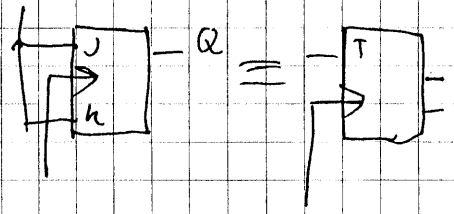
$$\begin{aligned}
 T_1 &= \bar{x} Q_1(l) + x \bar{Q}_1(l) \\
 &= x \oplus Q_1(l) \\
 &\text{XOR} \\
 &\text{EXOR}
 \end{aligned}$$

$$T_2 = x + Q_2(l)$$

Zgradite sekv. vezje iz podanega diagrama, uporabite JK celice. Za kateri tip avtomata gre?

Mealy $\Rightarrow y = f(x, Q)$
 Moore $\Rightarrow y = f(Q)$

kodirana tabela stanj

	Q_1	Q_2
s_0	0	0
s_1	0	1
s_2	1	0

tabela preh. stanj

sed. stanje	nasle. stanje / izhod	
	$x=0$	$x=1$
s_0	$s_2/1$	$s_1/0$
s_1	$s_1/1$	$s_0/0$
s_2	$s_0/0$	$s_1/1$

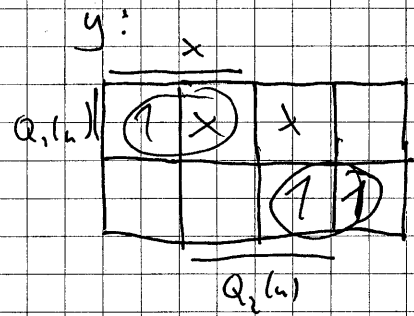
vzbujalna tabela

x	$Q_1(n)$	$Q_2(n)$	$Q_1(n+1)$	$Q_2(n+1)$	J_1	K_1	J_2	K_2	y
0	0	0	1	0	1	X	0	X	1
0	0	1	0	1	0	X	X	0	1
0	1	0	0	0	X	1	0	X	0
0	1	1	X	X	X	X	X	X	X
1	0	0	0	1	0	X	1	X	0
1	0	1	0	0	0	X	X	1	0
1	1	0	0	1	X	1	1	X	1
1	1	1	X	X	X	X	X	X	X

$K_1 = 1$

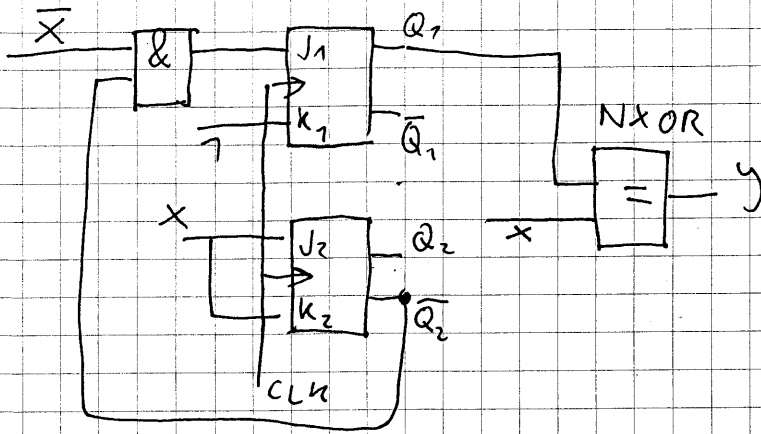
Zvečičjes

$J_1 = x \bar{Q}_2(n)$
 $K_2 = x$
 $K_1 = x$

$y = x Q_1(n) + \bar{x} \bar{Q}_2(n)$
 $= x \oplus Q_1(n)$
 XOR

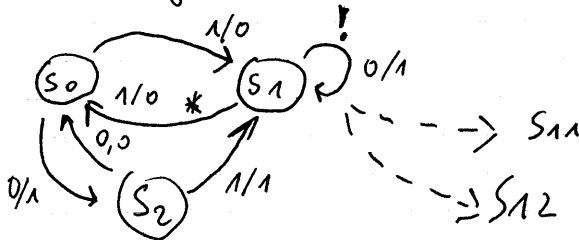
Mealyjev avtomat.

10.12.08

3.12.08!

Pretvorite Mealeyev avtomat iz prejšnje naloge v Mooreovega.

x/y
↑
vhod izhod

MOORE $y = f(Q)$ odvisen od stanja

$S_0 : y = 0$
 $S_1 : y = 0 \quad y = 1$
 $S_2 : y = 1$

Realizirajmo z JK Flipflop.

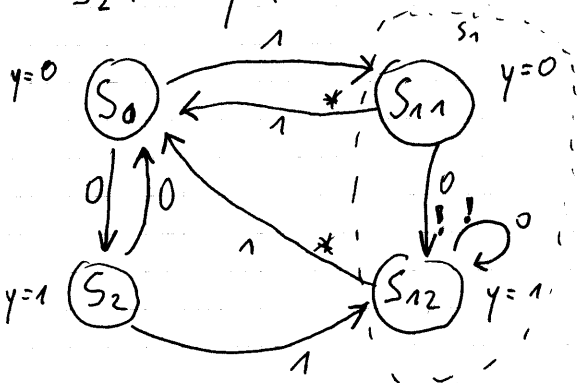

tabela prehajanj stanj

	x=0	x=1	y
00 = S_0	S_2	S_{11}	0
01 = S_{11}	S_{12}	S_0	0
10 = S_{12}	S_{12}	S_0	1
11 = S_2	S_0	S_{12}	1

y določeni s stanji

izhodimo

↓
vzbujalna tabela

X	Q ₁	Q ₂	Q ₁ ⁱ	Q ₂ ⁱ	J ₁	K ₁	J ₂	K ₂	Y	
0	0	0	1	1 = s ₂	1	X	1	X	0	↙ izhodi stanj
0	0	1	1	0	1	X	X	0		
0	1	0	1	0	X	0	0	X		
0	1	1	0	0	X	1	X	1		
1	0	0	0	1	0	X	1	X		
1	0	1	0	0	0	X	X	1		
1	1	0	0	0	X	1	0	X		
1	1	1	1	0	X	0	X	1		

minimizirano

$$Y = Q_1$$

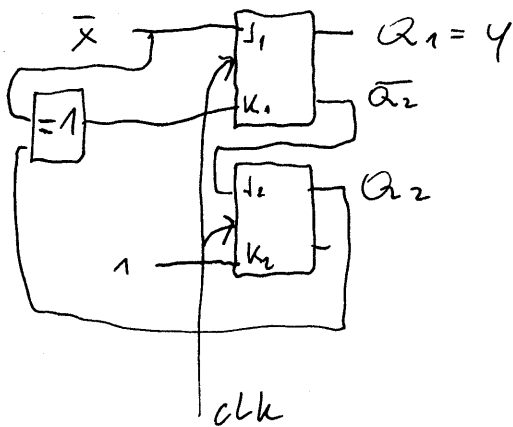
$$J_1 = \bar{X}$$

$$K_2 = 1$$

$$J_2 = \bar{Q}_1$$

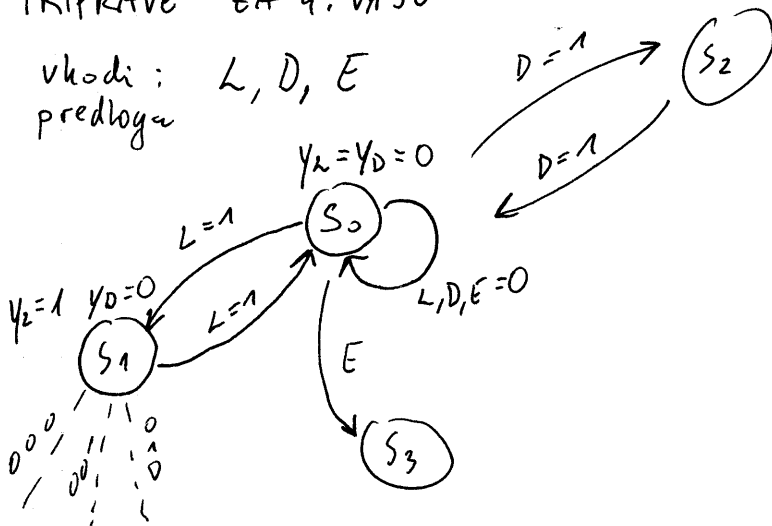
$$K_1 = X \otimes Q_2$$

- to je značilnost moorevega avtomata

PRIPRAVE ZA 4. VAJO

vhodi: L, D, E
predloga

17.12.08

Minimizirajte podano tabelo stanj sinhronskega sekvencnega vezja.

	x=0	x=1	Y
000 = S ₁	S ₃	S ₂	1
001 = S ₂	S ₄	S ₃	1
010 = S ₃	S ₃	S ₁	0
011 = S ₄	S ₂	S ₅	1
100 = S ₅	S ₃	S ₁	0

zdržujemo lahko samo tista stanja, ki imajo iste izhode.

3 Flipflop

Možni združljivi pari:

	x=0	x=1
(S ₁ , S ₂) = (S ₃ , S ₄)	(S ₂ , S ₃) X	
(S ₁ , S ₄) = (S ₂ , S ₃)	(S ₂ , S ₅) X	
(S ₂ , S ₄) = (S ₂ , S ₄)	(S ₃ , S ₅) ✓	
(S ₃ , S ₅) = (S ₃ , S ₃)	(S ₄ , S ₁) ✓	

gledamo izhode

ker 3 in 4 različna izhoda

$$S_2 \equiv S_4 = S_B$$

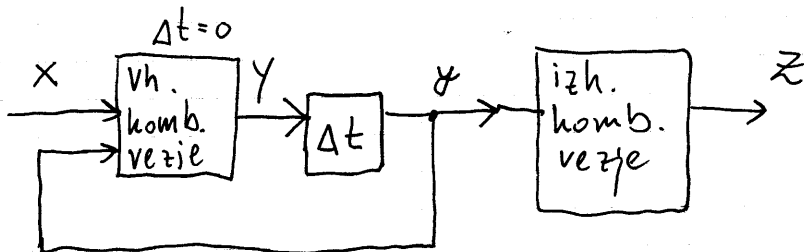
$$S_3 \equiv S_5 = S_C$$

$$S_1 = S_A$$

	x=0	x=1	Y
S _A	S _C	S _B	1
S _B	S _B	S _C	1
S _C	S _C	S _A	0

dva flipflop

Asinhronska sekvencna vezja

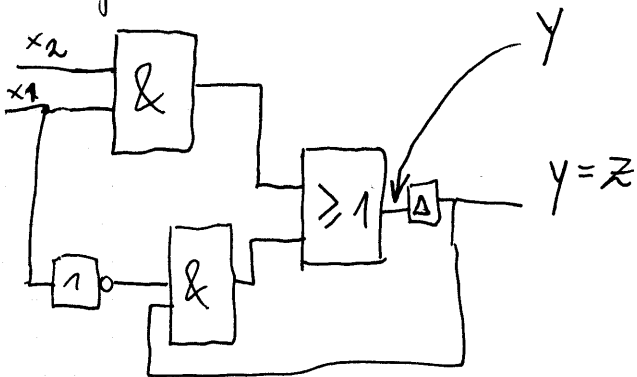
- kadar Y in y enaka, je vezje v stabilnem stanju
- kadar $Y \neq y$, stanje nestabilno

vhodna stanja: $x_1 x_2$

$\hookrightarrow 00 \not\rightarrow 11$ ne gre

$00 \rightarrow 01 \rightarrow 11$ to pa je
 $00 \rightarrow 10 \rightarrow 11$ v redu!

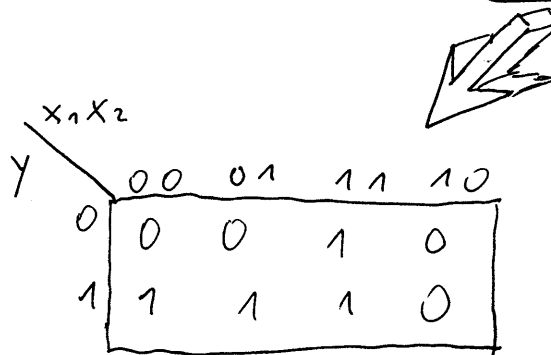
- Analizirajte asinhronsko shemeno vezje. Ugotovite, ali lahko pride do statičnega hazarda in ga odpravite.

$$Y = x_1 x_2 + \bar{x}_1 Y$$

tabela prehajanja stanj

sedanja stanja (Y)	naslednja stanja				$z = Y$
	$x_1 x_2$ 00	01	11	10	
0	0	0	1	0	0
1	1	1	1	0	1

samo gledamo, kdaj je $Y = 1$!

poglejmo, kdaj $Y = y$ (obkrožimo ↑)

poglejmo zdaj

$x_2 = 1$
 $x_1 = 0 \rightarrow$ iz vezja $\rightarrow Y = 0 \rightarrow y = 0$

naslednji prehod

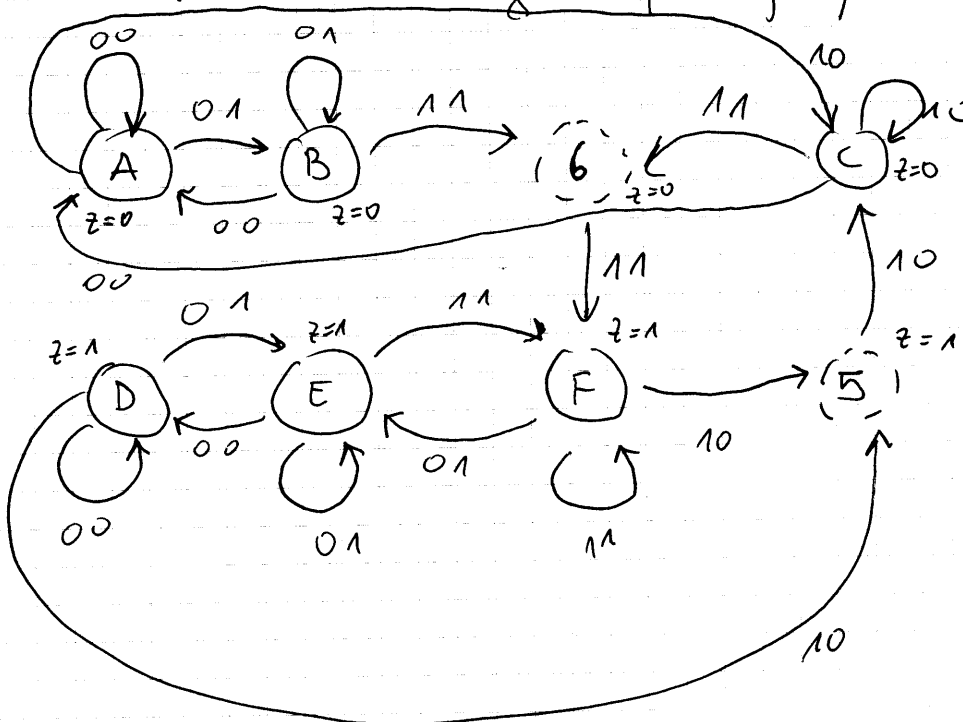
$x_2 = 1$
 $x_1 = 1 \rightarrow \rightarrow Y = 1, y = 0$ vezje nestabilno

po neki zakasnitvi

$x_2 = 1$
 $x_1 = 1 + y$ postane 1 in naslednje stanje je v redu (ne vpliva - glej vezje). Vezje ostane v stabilnem stanju

stabilna stanja: prehodi \leftrightarrow
 nestabilna stanja: \downarrow

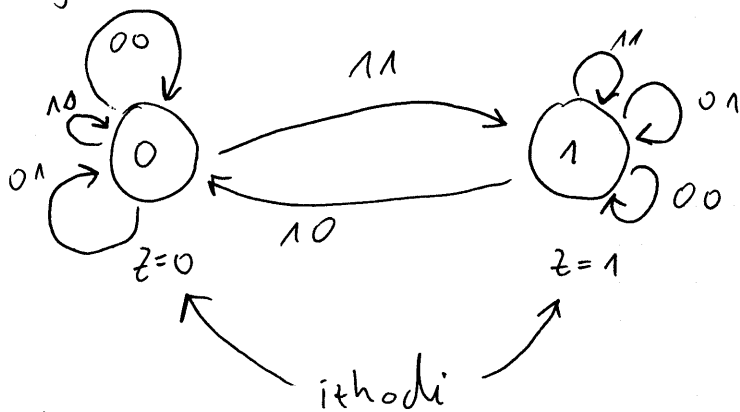
Narišimo si diagram prehajanja osnovnih stanj.

najprej
 napravimo
 kako postanejo
 stanja enaka

Opomba:
 To je Mooreov
 avtomat.

Narišimo še diagram prehajanja stabilnih stanj:

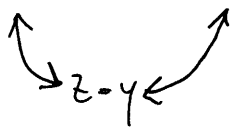
Podobno z
D celicami!

Oglejmo si še vzbujačno tabelo

x_1	x_2	a	a'	z
0	0	0	0	0
0	0	1	1	1
0	1	0	0	0
0	1	1	1	1
1	0	0	0	0
1	0	1	0	1
1	1	0	1	0
1	1	1	1	1

($D=a'$) podobnost
s sinhronskimi

$$Y = x_1 x_2 + \bar{x}_1 y$$

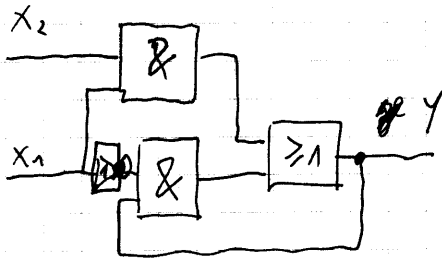

7.1.2009

tori: 21.1.2009, 10h-11h (12h)

~~Preverimo, ali nastopi hazard in ali ga znamo odpraviti.~~

Preverimo, ali nastopi hazard in ali ga znamo odpraviti.

$X_1 X_2$	00	01	11	10
0	0	0	1	0
1	1	1	1	0

$X_1 X_2$	00	01	11	10
0	0	0	1	0
1	1	1	1	0

tu smo je hazard

0	0	1	0
1	1	0	0

tu ni

0	0	0	1
1	1	0	1

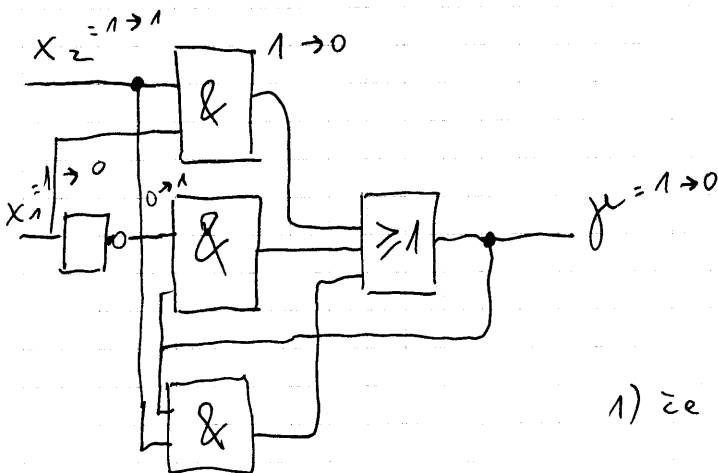
tu pa je

Povežimo in dodajmo v vezje.

$$Y = \boxed{\bar{X}_1 \cdot y + X_1 \cdot X_2} + \boxed{(X_2 y)}$$

originalna enačba

člen, ki smo ga dodali

Poglejmo, kako se to obnaša (brez popravila)

$X_1 X_2$: 11 \rightarrow 01
 y : 1 \rightarrow ?

1) če je negator počasen:

y : 1 \rightarrow 0 to pa je napačno stanje

Alta

2) negator je zelo hiter

• $y: 1 \rightarrow 1$ OK.

3) negator primerljiv št z ostalimi elementi.

vetje oscilira $y: 1 \rightarrow 0 \rightarrow 1 \dots$

4) vrata dodamo (popravimo nazard): $y: 1 \rightarrow 1$ OK

IZPITNA

- Poiščite minimalno izvedbo asinhronskega sekvencnega vezja podanega s tabelo stanj. Ugotovite tip avtomata prikažite diagram prehajanja osnovnih in stabilnih stanj, stanja zahodirajte in za izbrano hodo ugotovite možne kritične prehode.

	X=0	X=1
S1	S5/1	S3/1
S2	S2/0	S1/0
S3	S5/1	S1/-
S4	S4/0	S3/0
S5	S6/0	S5/1
S6	S6/1	S2/0

Mealy: upr S6/0
S6/1

združimo stanja: možni pari - gledamo izhode

	x=0	x=1	
S1, S3	(S5, S5)	(S1, S3)	✓✓
S2, S4	(S2, S4)	(S1, S3)	✓✓
S3, S6	(S5, S6)	(S1, S2)	X

S1 ≡ S3 = SA
S2 ≡ S4 = SB
S5 = SC
S6 = SD

Naredimo novo tabelo

sedanja	naslednja	
	X=0	X=1
SA	SC/1	SA/1
SB	SB/0	SA/0
SC	SD/0	SC/1
SD	SD/1	SB/0

Stabilna so tista stanja, ki sta ista.

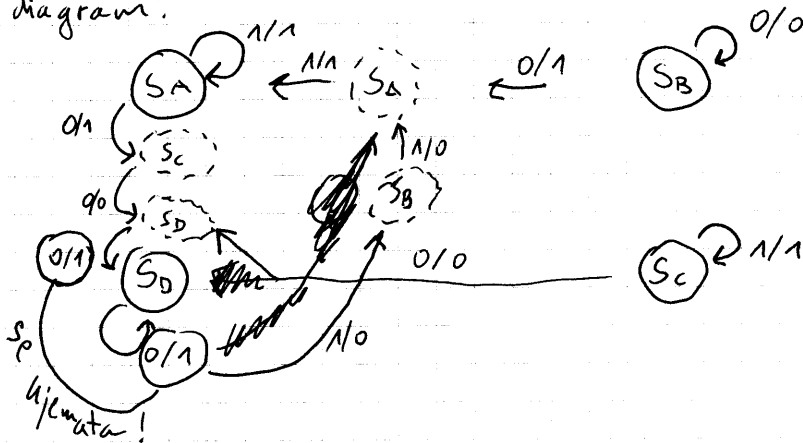
14. 1. 2009

~~stabilna / nestabilna~~

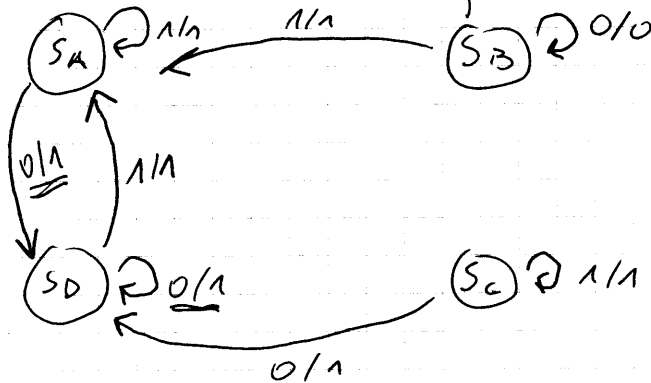
↔ stabilna

↕ nestabilna

diagram:

samo stabilna stanja

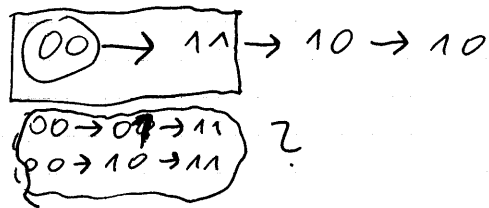

Zahodiramo:

a)

	x=0	x=1
00	11	00
01	01	00
11	10	11
10	10	01

kritični prehodi:

b)

	x=0	x=1
00	10	00
01	01	00
10	11	10
11	11	01

pri vsakem prehodu se spremeni največ ena spr. Ta koda je v redu.

IZPITNA

- Zapišite primitivno tabelo stanj asinhronskega sekvencnega vezja, ki ima izhod 1 vsakič, ko gre x_1 iz 0 na 1. Izhod ostane na 1, dokler se ne pojavi 1 na vходу x_2 . Takrat bo izhod 0.

dva vhoda:

x_1 : 0 → 1 : $z = 1$

x_2 : 1 : $z = 0$ (~~x_2~~ je kot reset)

primit. tab. st - samo eno stabilno stanje v vrstici

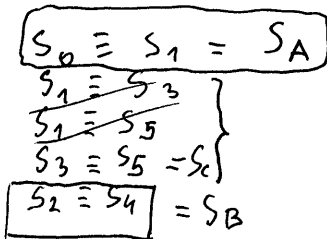
sed. st	nasl. st				z
	0 0	0 1	1 1	1 0	
S_0	S_0	S_1	S_3	S_2	0
S_1	S_0 ←	S_1	S_3	S_2	0
S_2	S_4	S_1	S_3	S_2	1
S_3	S_0	S_1	S_3	S_5	0
S_4	S_4	S_1	S_3	S_2	1
S_5	S_0	S_1	S_3	S_5	0

zmišljujemo si nova stanja, kadar nam ne ustrežajo obstoječa

združimo stanja

(gledamo po stolpcih)

- $S_0, S_1 = \checkmark\checkmark$
- $S_0, S_3 = (S_2, S_5)$
- $S_0, S_4 = (S_2, S_5)$
- $S_1, S_3 = \checkmark\checkmark$
- $S_1, S_5 = \checkmark\checkmark$
- $S_2, S_4 = \checkmark\checkmark$
- $S_3, S_5 = \checkmark\checkmark$

	0 0	0 1	1 1	1 0	z
S_A	S_A	S_A	S_C	S_B	0
S_B	S_B	S_A	S_C	S_B	1
S_C	S_A	S_A	S_C	S_C	0